

ירושלים, י"ד באייר, תשס"ז

2 במאי, 2007

חוזר מס' ח-06-2204

(9949.doc)

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי

הנדון: תקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים, דוחות תקופתיים ומיידיים) (תיקון מס'

1 ותיקון מס' 2), התשס"ו – 2006

(הוראות הדיווח לציבור)

מבוא

1. ביום 12.3.06 פורסמו ברשומות התיקונים הבאים לתקנות ניירות ערך:
 - א. תקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים) (תיקון מס' 2), התשס"ו – 2006 (להלן התיקון לתקנות דוחות כספיים).
 - ב. תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) (תיקון מס' 2), התשס"ו – 2006 (להלן התיקון לתקנות דוחות תקופתיים).
2. ביום 31.10.05 תוקנו תקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים) ותקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) (להלן התיקון מיום 31.10.05).
3. לאחר התייעצות עם וועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל ועם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את הוראות הדיווח לציבור כמפורט להלן. לצורך נוחות התיקונים להוראות הדיווח לציבור חולקו לשלושה חלקים:
 - א. חלק א' – התיקונים להוראות הדיווח לציבור בעקבות התיקון לתקנות דוחות כספיים.
 - ב. חלק ב' – התיקונים להוראות הדיווח לציבור בעקבות התיקון לתקנות דוחות תקופתיים –
 - (1) חלק ב'1- תיקונים בנושא גילוי מינימאלי הנדרש בהערכות שווי וכללים בדבר צירופן לדיווחים.
 - (2) חלק ב'2 – תיקונים בנושא דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.
 - (3) חלק ב'3 – תיקונים בנושאים נוספים שנכללו בתיקון לתקנות דוחות תקופתיים.
 - ג. חלק ג' – התיקונים להוראות הדיווח לציבור בעקבות התיקון מיום 31.10.05.

חלק א' – התיקונים להוראות הדיווח לציבור בעקבות התיקון לתקנות דוחות כספיים

רקע

4. ביום 12.3.06 פורסם ברשומות תיקון מספר 2 לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים) (להלן התיקון לתקנות דוחות כספיים). מרבית השינויים המפורטים בתיקון נובעים מפרסום תקן מספר 22 "מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה", תקן מספר 19 "מסים על ההכנסה" ותקן מספר 21 "רווח למניה" על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. התיקון לתקנות דוחות כספיים חל על דוחות כספיים של תאגידיים לתקופה החל מיום 1 בינואר 2006, ואילך.

5. חלק זה אינו כולל התייחסות לנושאים הבאים:

- א. תיקונים אחרים הנדרשים בהוראות הדיווח לציבור בעקבות פרסום התקנים החשבונאיים המפורטים בסעיף 4 לעיל.
 - ב. תיקונים שיכול שיתחייבו בהוראות ניהול בנקאי תקין כתוצאה מהשינויים בתקנות ופרסום תקן חשבונאות מספר 22, בנושא סיווג מכשירים פיננסיים כהון עצמי או כהתחייבות.
- תיקונים אלה ישקלו בנפרד.

תיקונים להוראות הדיווח לציבור

6. בסוף המשפט האחרון של סעיף 4.4 (יב) בעמוד 4-620 יתווסף: "או שהיא תאגיד שהוראות פרק ה'3 לחוק זה חלות עליו."

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף מספר 2 לתיקון לתקנות דוחות כספיים - תיקון תקנה 23 - צירוף דוחות חברה כלולה.

הערה: התיקון קובע כי הוראות תקנה 23 לא יחולו (בין היתר) גם על תאגיד שהוראות פרק ה'3 לחוק ניירות ערך תשכ"ח 1968 חלות עליו. הוראות פרק ה'3 לחוק ניירות ערך חלות על תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל וניירות הערך שלו רשומים למסחר בבורסה בחו"ל (שמפורטת בחוק ניירות ערך - בשלב זה רק בארה"ב ואנגליה), ואשר מבקש לרשום ניירות ערך אלה למסחר בבורסה (סעיף 35ל. לחוק ניירות ערך).

7. בסוף המשפט האחרון של סעיף 3א.יב בעמוד 1.2-680 להוראות (הפרק על דוח רבעוני של תאגיד בנקאי) יתווסף: "או שהיא תאגיד שהוראות פרק ה'3 לחוק זה חלות עליו."

דברי הסבר

בעקביות לסעיף מספר 2 לתיקון לתקנות דוחות כספיים.

8. ביטול הצגה בנפרד של סעיפים מעין הונניים

א. בעמ' 6-663, סעיף 41א. יבוטל.

דברי הסבר

(1) בהתאמה לסעיף מספר 3 לתיקון לתקנות דוחות כספיים - ביטול תקנה 26(ג),

ולסעיף מספר 7 לתיקון לתקנות דוחות כספיים – ביטול תקנה 45(ג).

(2) לפי תקנה 26(ג) שבוטלה "...התחייבויות אשר בתאריך אישור הדוחות קרוב

לודאי כי לא ייפרעו אלא יעברו להון העצמי" וכן "התחייבויות העומדות לפירעון

רק בעת פירוק התאגיד אך אינן חלק מן ההון העצמי לפי תקנה 43" יוצגו בסעיפים נפרדים לאחר ההתחייבויות לזמן ארוך ויפורטו תנאיהן.

(3) לפי תקנה 45 (ג) שבטלה, תקבולים על חשבון כתבי אופציות שטרם הוקצו הניתנים להחזרה, יוצגו בסעיף נפרד כאמור בתקנה 26(ג).

(4) סעיף 41א. בהוראותינו מבוסס על התקנות שבוטלו, וכולל גם רכיבים נוספים שאמורים להיכלל בסעיף התחייבויות מעין הוניות שלא מוזכרים בתקנות, כדלקמן:

- מניות בכורה לא משתתפות הניתנות לפדיון.
 - הדרישה כי סביר שלא יוחזרו ה"סכומים שנתקבלו על חשבון מניות שטרם הוקצו ועל חשבון כתבי אופציה שטרם הוקצו, באם התקבולים ניתנים להחזרה" אינה מופיעה בתקנת משנה (ג) של תקנה 45 (ראה סעיף 8.א.3) לעיל.
- בעקבות פרסום תקן חשבונאות מספר 22 – "מכשירים פיננסיים: גילוי והצגה" על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, אין משמעות למונח "התחייבויות מעין הוניות" או למונח "התחייבויות ניתנות להמרה שסביר שיומרו". התקן קובע (סעיף 15.א) כי "המנפיק של מכשיר פיננסי יסווג את המכשיר... בעת ההכרה הראשונית כהתחייבות פיננסית, נכס פיננסי או מכשיר הוני...". וכן התקן מבטל את גילוי דעת 53 (הטפול החשבונאי בהתחייבויות הניתנות להמרה).
- ב. בתוכן העניינים של דוח כספי שנתי (עמ' 3-661), השורה "41א. התחייבויות מעין הוניות" תבוטל.
- ג. במקום האמור בסעיף 39.ב (עמ' 2-663), יבוא:
- "בסעיף זה ייכללו גם רכיבי ההתחייבות של איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הניתנים להמרה במניות. יתרות אלו יוצגו בנפרד בביאור."
- ד. סעיף 40.ט.2 (עמ' 4-663 להוראות יבוטל.
- ה. סעיף 51.א.ג.3 (עמ' 19-663 להוראות יבוטל.
- ו. שינוי במתכונת הגילוי של ביאור 12 – אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים (עמ' 40-669):
- (1) בסוף השורה "איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים" יצורפו המילים "שאינם ניתנים להמרה במניות".
- (2) בשורה "אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הניתנים להמרה במניות וסביר שלא יומרו" ימחקו המילים "וסביר שלא יומרו".
- הערה: הגילוי הנפרד על איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים שניתנים להמרה תואם את דרישות הגילוי של תקנה 34 לתקנות דוחות כספיים.
- ז. במתכונת הגילוי של ביאור 19 – בעלי עניין וצדדים קשורים (עמ' 53-669):
- (1) תבוטל השורה "איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הניתנים להמרה וסביר שיומרו".
- (2) תבוטל השורה "איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הניתנים להמרה ולא סביר שיומרו".

ח. ביטול השורה "התחייבויות הניתנות להמרה שסביר שיומרו" במתכונת הגילוי של תוספת א' לסקירת ההנהלה – מאזן מאוחד (עמ' 7-640), במתכונת הגילוי של תוספת ח' לסקירת ההנהלה – מאזן מאוחד לסוף רבעון (עמ' 28-640), במתכונת הגילוי של תוספת א'1 – מאזן (עמ' 1-669), במתכונת הגילוי של תוספת א'4 דוח על תזרימי המזומנים (עמ' 11-669 – תאגיד בנקאי, עמ' 9-691F – חכ"א), במתכונת הגילוי של תוספת ג'1 – מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס (עמ' 69-669), במתכונת הגילוי של תוספת ג'2 – מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס (עמ' 70-669), במתכונת הגילוי של תוספת ד'1 – תמצית מאזן שנתי (עמ' 72-669), במתכונת הגילוי של נספח ב' – תמצית מאזן מאוחד ליום 30.6.19X0 (עמ' 11-680).

דברי הסבר

לאור הביטול של סעיף 41א. להוראות.

9. שיעורי מס ממוצעים ששימשו בחישוב מסים נדחים :

- א. בעמוד 20-664, במקום סעיף 74.ט.4) יבוא "יפורטו שיעורי המס הממוצעים ששימשו בחישובם של סכומי המיסים הנדחים וזאת בהתאם לדוגמא בביאור 27."
- ב. סעיף 7 בעמוד 64-669 (מתכונת ביאור 27 – הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות) יתוקן כמפורט בהוראה.

דברי הסבר

הגילוי על פי סעיף 74.ד.4) וסעיף 74.ט.4) (החדש) להוראותינו תואם את הגילוי הנדרש בתקנת משנה (ב) של תקנה 32 – מסים נדחים, ומפורט יותר, בהתאם לסעיף 1.ז.81. לתקן חשבונאות מספר 19 "מסים על ההכנסה", ולגילוי המקובל בדוחות כספיים של בנקים גדולים באירופה המדווחים לפי תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.

10. ביטול ההצגה של התחייבויות צמיתות

- א. בעמוד 3-661 בתוכן העניינים של דוח כספי, תבוטל השורה "43א. התחייבויות צמיתות".
- ב. בעמוד 1.6-663 סעיף 43.ג.2)א) יבוטל.
- ג. סעיף 43א. בעמוד 8-663 יבוטל.

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 5 לתיקון לתקנות דוחות כספיים - ביטול תקנה 43 - התחייבות צמיתות. הערה: לא שונה סעיף 81.א.3) להוראות הקובע כי התחייבויות צמיתות יוצגו בדוח על השינויים בהון העצמי, מפני שהוא מבוסס על תקנה 59.4) שלא שונתה בתיקון לתקנות דוחות כספיים.

11. סיווג קרנות ועודפים

- א. בעמוד 1-666, בסעיף 81.א., במקום סעיף קטן 4) יבוא:
"4) קרנות הון (ראה גם סעיף 82)
א) מפרמיה על מניות;
ב) מהטבה עקב הנפקה;
ג) אחרות (תוך פירוט)."

דברי הסבר : בהתאמה למתכונת הגילוי של הדוח על השינויים בהון העצמי (עמ' 3-669).
הערה : לא שונתה תקנה 59 הקובעת כי בדוח על השינויים בהון העצמי יוצגו בנפרד (בין היתר) "פרמיה על מניה" ו"קרנות הון". לאור האמור, לא שונתה מתכונת הגילוי של הדוח על השינויים בהון העצמי (עמ' 3-669). לפי המתכונת הקיימת נדרש גילוי נפרד לקרנות הון "מפרמיה", "מהטבה עקב הנפקה" ול"אחרות (תוך פירוט)".

ב. בעמוד 2-666 :

(1) במקום האמור בסעיף 82.א. יבוא :

"א. קרנות ועודפים יסווגו ויפורטו בקבוצות אלה :

(1) קרנות הון, לרבות פרמיה על מניות ;

(2) עודפים."

(2) סעיף 82.ג. יבוטל.

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 6 לתיקון לתקנות דוחות כספיים – תיקון תקנה 44 – קרנות ועודפים.

12. תיקונים נוספים שנכללו בתיקון לתקנות דוחות כספיים שלא אומצו בהוראותינו :

א. סעיף מספר 1 לתיקון לתקנות דוחות כספיים - תיקון תקנה 2 – תחולת תקנות דוחות כספיים - התיקון משנה את תחולת תקנות דוחות כספיים ולפיכך אינו רלוונטי להוראות הדיווח לציבור.

ב. סעיף מספר 8 לתיקון לתקנות דוחות כספיים - ביטול תקנה 46(ג) - קבוצות דוח הרווח והפסד –

(1) בתקנה שבוטלה נקבע כי "יוצג רווח או הפסד למניה".

(2) אנו סבורים שאין צורך לעדכן את הוראותינו כתוצאה מביטול התקנה – ביטול דרישת הגילוי בהוראות הדיווח לציבור יגרום לכך שתאגידים בנקאיים שתקן 21 "רווח למניה" לא חל עליהם (תאגידים בנקאיים שמניותיהם אינן נסחרות בבורסה) לא יהיו חייבים לתת גילוי על הרווח למניה. כאמור לעיל בסעיף 5, בחינת דרישות הגילוי בהוראותינו בנושא רווח למניה, לאור פרסום תקן 21, תישקל בנפרד.

חלק ב' - התיקונים להוראות הדיווח לציבור בעקבות התיקון לתקנות דוחות תקופתיים

רקע

13. במהלך אוקטובר 2003, פרסמה רשות ניירות ערך שתי הנחיות מכח סעיף 36 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968 (להלן ההנחיות) :

א. "גילוי מינימלי הנדרש בהערכות שווי וביחס אליהן וכללים בדבר צירופן לדיווחים על פי חוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968".

ב. "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית".

14. במכתבו מיום 11.12.03 (d3312101), ובחוזר מספר ח- 2162-06 מיום 13.3.05, הוחלו ההנחיות על דיווחים לציבור של תאגידים בנקאיים, בהבהרות המתחייבות.

15. ביום 17.3.05 פורסם ברשומות תיקון לחוק החברות, התשנ"ט – 1999. בין היתר בתיקון לחוק נקבע כי על דירקטוריון של חברה ציבורית לקבוע מהו המספר המזערי הנדרש של דירקטורים שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.
16. ביום 20.12.05 פורסמו ברשומות תקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו – 2005, אשר הגדירו את התנאים הנדרשים לכך שניתן יהיה להגדיר (לעניין יישום חוק החברות) דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ודירקטור בעל כשירות מקצועית.
17. ביום 12.3.06 פורסם ברשומות תיקון לתקנות ניירות ערך – תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) (תיקון מס' 2), התשס"ו – 2006 (להלן - התיקון לתקנות דוחות תקופתיים). בין היתר, התיקון לתקנות דוחות תקופתיים נועד לשלב את ההנחיות בתקנות ניירות ערך (אשר תוקפן פג ביום 31.12.05), תוך התאמת הגילוי הנדרש והמונחים הרלבנטיים לגבי דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית לשינויים בחוק החברות.
18. בחלק זה מוצעים תיקונים להוראות הדיווח לציבור שיתאימו את הוראותינו לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים. בסוף כל נושא שתוקן נכללה התייחסות להבדלים בין הדרישות המוצעות בהוראותינו ובין תקנות ניירות ערך (ראה התייחסות להלן **בסעיפים 24, 31 ובחלק ב'3**). בחלק זה לא נכללו תיקונים שיתכן שידרשו בהוראות ניהול בנקאי תקין, כדי שיתאימו לתיקונים לחוק החברות ולתקנות ניירות ערך.

חלק ב'1 - גילוי מינימלי הנדרש בהערכות שווי וכללים בדבר צירופן לדיווחים

תיקונים להוראות הדיווח לציבור

19. בעמודים 5-4-620 סעיף 4א. "צירוף הערכות שווי", יוחלף כמפורט בהוראה.
- דברי הסבר**
- לאור פקיעת ההנחיה המתייחסת של רשות ניירות ערך, ובהתאמה לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים:
- א. סעיף מספר 1 (2) לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים – הגדרת "הערכת שווי מהותית" ו"דיווח" בתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.
- ב. סעיף מספר 5 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים - תיקון לתקנה 8 בתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.
- ג. סעיף מספר 6 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים – הסיפא לתיקון לתקנה 10 (ב) (8) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.
- ד. סעיף מספר 14 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים - הוספת תקנה 1א37 לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים – דוח מידי לגבי עסקה בנושא הערכת שווי.
20. עמודים 12-6-620 "נספח א' – גילוי מינימלי הנדרש בהערכות שווי וביחס אליהן וכללים בדבר צירופן לדיווחים על פי חוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968" יבוטלו. בעמודים 8-6-620 יתווסף "נספח – עניינים שיש להתייחס אליהם בהערכת שווי שצורפה", כמפורט בהוראה.

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 18 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים.

21. בעמוד 6-630, סעיף 2. (כז) יוחלף בנוסח הבא :

"יפורטו פערים משמעותיים, אם קיימים כאלה, בין ההנחות, האומדנים והתחזיות המהותיים שהונחו בבסיס הערכת שווי, לרבות חוות דעת מקצועית, שצורפה לדיווח בשלוש השנים שקדמו לתאריך הדוח, ובין התממשותם של אלה בפועל, תוך פירוט הסיבות להיווצרות פערים אלה והשפעתם על השווי שנקבע; לעניין זה, "דיווח", "הערכת שווי", "חוות דעת מקצועית" – כמשמעותן בסעיף 4א. להוראות הדיווח לציבור – דוח שנתי של תאגיד בנקאי (עמ' 4-620)".

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 6 לתיקון לתקנות ניירות ערך – הוספת תקנה 10(ב)(8) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.

22. בעמוד 1-680, סעיף 3ג. יוחלף בנוסח הבא :

"שימשה הערכת שווי מהותית בסיס לקביעת ערכם של נתונים בדוח הרבעוני, לרבות קביעה כי אין צורך בשינוי ערכם של נתונים כאמור, יצרף התאגיד הבנקאי את הערכת השווי המהותית לדוח הרבעוני והוראות סעיף 4א. להוראות הדיווח לציבור - דוח שנתי של תאגיד בנקאי (עמ' 4-620) יחולו בשינויים המחויבים."

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 17 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים.

23. בעמוד 1-696, בסוף סעיף 3 יבוא :

"(ה) על אף האמור בסעיף זה, על תעודה שהיא הערכת שווי יחולו הוראות סעיף 4א. בהוראות הדיווח לציבור – דוח שנתי של תאגיד בנקאי וסעיף 2. (כז) בהוראות הדיווח לציבור – דוח הדירקטוריון."

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 3 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים.

24. להלן ההבדלים בין הוראותינו המוצעות לבין תקנות ניירות ערך, בנושא גילוי מינימלי הנדרש בהערכות שווי וכללים בדבר צירופן לדיווחים :

א. דרישת הגילוי בהוראותינו חלה על כל תאגיד בנקאי, גם אם הוא אינו חברה ציבורית, בעוד שהדרישה בתקנות ניירות ערך חלה רק על חברות ציבוריות.

ב. תקנה 8(ג) מתירה לחברה ציבורית לכלול הערכת שווי מהותית בדרך של הפניה להערכת שווי מהותית שפורסמה לציבור בדיווח אלקטרוני של תאגיד אחר, ובלבד שהערכת השווי המהותית ערוכה לפי תקנות ניירות ערך. בהוראותינו מובהר בסעיף 4א(ג), בעקביות להבהרה שנכללה בחוזר ח-06-2162, כי במקום לכלול את הערכת השווי בדוח השנתי, ניתן להפנות להערכת שווי מהותית שפורסמה בדיווח אלקטרוני של תאגיד אחר, או בדיווח אלקטרוני נפרד של התאגיד הבנקאי, אם מתקיימים כל התנאים הבאים :

(1) הערכת השווי ערוכה לפי תקנות ניירות ערך או הוראות המפקח על הבנקים ;

- (2) נכלל פירוט מתאים בביאור לדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי ;
- (3) נכללה הערה מתאימה על כריכת הדוח השנתי.
- ג. בהוראותינו נכללה התייחסות מיוחדת בסעיף 4א. (ג1) למצבים בהם תאגיד בנקאי שאינו חברה ציבורית רשאי להפנות להערכת שווי שהתפרסמה בנפרד באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי.
- ד. בתקנה 8ב(ז) בתקנות ניירות ערך מובהר כי הדרישה לצרף הערכת שווי לדוח לא תחול אם היא נעשתה בקשר עם תביעות משפטיות, יתרת חובות לקוחות או יתרות מלאי, או ששימשה בסיס לנתונים שנכללו בדוח של חברה כלולה. בהוראותינו הובהר בסעיף 4א. (ז), בעקביות להבהרה שנכללה בחוזר ח-06-2162, כי בנוסף לאמור, הדרישה לצרף הערכת שווי לא תחול לגבי הערכת שווי המתייחסת לאשראי שנתן תאגיד בנקאי.
- ה. במקום ההתייחסות בתקנה 8ב(ח) לפיה הרשות רשאית לפטור תאגיד מצירוף הערכות שווי, בהוראותינו הובהר בסעיף 4א. (ח), בעקביות להבהרה שנכללה בחוזר ח-06-2162, כי המפקח על הבנקים רשאי לפטור תאגיד בנקאי מצירוף הערכת שווי.
- ו. בסעיף ההגדרות לתקנות ניירות ערך הוגדר מהו דיווח לעניין הגדרת הערכת שווי מהותית. בהוראותינו הובהר בסעיף 4א. (י), בעקביות להבהרה שנכללה בחוזר ח--06-2162, כי דיווח של תאגידים בנקאיים שהינם חברות ציבוריות כולל גם כל דוח לציבור שמתפרסם לפי הוראות המפקח על הבנקים, וכי דיווח של תאגידים בנקאיים שאינם חברות ציבוריות כולל דוח שנתי ודוח רבעוני שמתפרסם לפי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- ז. בנספח לפרק 620 בהוראותינו הובהר בסעיף 3. (ט) כי בנוסף לפירוט של שינויים מהותיים בהערכת השווי שנעשו בעקבות בקשות גילוי או הבהרה של רשות ניירות ערך, ראוי לפרט שינויים שנעשו בעקבות בקשות כאמור של המפקח על הבנקים.
- ח. לא אומצה תקנה 88 שקובעת שתקנות מסוימות לא יחולו על תאגידים בנקאיים.

חלק ב'2 - דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

תיקונים להוראות הדיווח לציבור

25. בעמוד 4-630, בסוף סעיף 2. (כא) יבוא :
- " לגבי כל אחד מן הדירקטורים של התאגיד הבנקאי יצוינו בנוסף :
- (1) חברותו בועדה או ועדות של הדירקטוריון ;
- (2) אם הוא דירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 "דירקטוריון" והאם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, או כשירות מקצועית (כמשמעותה בסעיף 240(א1) לחוק החברות) ;
- (3) אם הוא עובד של התאגיד הבנקאי, של חברה-בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו – התפקיד או התפקידים שהוא ממלא כאמור ;
- (4) התאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור של התאגיד הבנקאי ;
- (5) השכלתו והתעסקותו בחמש השנים האחרונות, תוך פירוט התאגידים שבהם הוא משמש כדירקטור ; בפירוט השכלתו יצוינו המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם ;

(6) אם הוא, לפי מיטב ידיעת התאגיד והדירקטורים שלו, בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד, בציון הפרטים ;

(7) אם הוא דירקטור שהתאגיד הבנקאי רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספרים המזעריים שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 2.(כא) (1)-(2) להלן."

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 8 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים ולתקנה 26 לתקנות דוחות תקופתיים מיידיים.

הערה: במסגרת הוספת הפירוט הנדרש על דירקטורים שהתאגיד הבנקאי רואה אותם כבעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, מצאנו לנכון להתאים את דרישות הגילוי לגבי דירקטורים בדוח הדירקטוריון למרבית דרישות הגילוי בדוח תקופתי לגבי דירקטורים שנכללו בתקנה 26 לתקנות דוחות תקופתיים מיידיים.

26. בעמוד 4-630, סעיף 2.(כא) יוחלף כמפורט בהוראה.

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 6 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים – הוספת תקנה 10(ב)(9).

27. בעמוד 1.1-4-630, בסוף סעיף 2.(כב) יבוא:

" לגבי כל אחד מנושאי משרה בכירה של התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בסעיף 2.(כד)), שפרטים אודותיו לא הובאו בהתאם לסעיף 2.(כא), יצוינו בנוסף -

(1) תאריך תחילת כהונה ;

(2) התפקיד שהוא ממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה-בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו.

(3) אם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין בתאגיד הבנקאי ;

(4) השכלתו וניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות ; בפירוט השכלתו של נושא המשרה הבכירה יצוינו המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם."

דברי הסבר

בהתאמה לתקנה א26. לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.

הערה: במסגרת הוספת הפירוט הנדרש על דירקטורים שהתאגיד הבנקאי רואה אותם כבעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, מצאנו לנכון להתאים את דרישות הגילוי לגבי נושאי משרה בכירה בדוח הדירקטוריון למרבית דרישות הגילוי לגבי נושאי משרה בכירה שנכללו בתקנה א26 לתקנות דוחות תקופתיים מיידיים.

28. נספח ד' בעמודים 15-11-630 יבוטל.

דברי הסבר

לאור פקיעת ההנחיה המתייחסת של רשות ניירות ערך, ובהתאמה לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים.

29. בעמוד 7-661, לאחר הגדרת "דוח כספי", תתווסף ההגדרה הבאה :

"דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית" – כמשמעותו בסעיף 240(א) בחוק החברות ;"

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 1 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים – הוספת הגדרת דירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לסעיף ההגדרות לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים.

30. בעמוד 3.1-680, בסעיף 5א. לאחר סעיף קטן ב. יתווספו סעיפים קטנים ב1. וב2., כמפורט להלן:

11. שינה הדירקטוריון בתקופת הדיווח את קביעתו בנוגע למספר המזערי הנדרש של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית (ראה סעיף 2. (כא1) להוראות הדיווח לציבור בדבר דוח הדירקטוריון) – יצוין השינוי, ויפורטו נימוקי הדירקטוריון לשינוי;

22. פחת מספר הדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית מהמספר המזערי, יפורטו הסיבות לכך, ויצוינו הפעולות שבכוונת התאגיד הבנקאי לנקוט כדי לעמוד במספר המזערי, ולוח הזמנים שקבע לכך.

דברי הסבר

בהתאמה לסעיף 16 לתיקון לתקנות דוחות תקופתיים.

31. להלן ההבדלים בין הוראותינו לבין חוק החברות ותקנות ניירות ערך, בנושא דירקטורים עם מומחיות חשבונאית ופיננסית:

א. בעקביות לחוזר ח-06-2162, דרישת הגילוי בהוראותינו:

(1) חלה על כל תאגיד בנקאי, גם אם הוא אינו חברה ציבורית, בעוד שהדרישה בתקנות ניירות ערך חלה רק על חברות ציבוריות.

(2) מחייבת שהתאגיד הבנקאי יתן גילוי גם למספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית אשר ראוי שיהיו חברים בוועדת הביקורת של הדירקטוריון וגם בכל ועדה אחרת של הדירקטוריון, אשר מוסמכת לדון בדוחות כספיים של תאגידי בנקאיים.

הערה: דרישה זו נקבעה בחוזר ח-06-2162 לאור פרק 407 של Sarbanes Oxley Act of 2002, שדורש מתאגידי בארה"ב לדווח האם לפחות מומחה פיננסי (financial expert) אחד מכהן בוועדת הביקורת, המוסמכת בארה"ב, בין השאר, לפקח על הליך של דיווח כספי בתאגיד.

ב. בתקנה 10(ב)(9)א) נדרש כי יפורטו נימוקי הדירקטוריון לקביעת המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, בהתחשב בין השאר ב"סוג החברה, גודלה, היקף פעילות החברה ומורכבות פעילותה"; לאור העובדה שהוראותינו חלות רק על תאגידי בנקאיים, לא נדרש בסעיף 2. (כא1) להתחשב בסוג התאגיד הבנקאי, אלא ב"גודל התאגיד הבנקאי, היקף פעילותו ומורכבות פעילותו";

ג. לאור סעיף 19.א) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301, "דירקטוריון", נמחקה ההתייחסות שנכללה בתקנה 10(ב)(9)ג) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים ל"יחיד מטעם דירקטור שהוא תאגיד בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית".

חלק ב' 3 – נושאים נוספים שנכללו בתיקון לתקנות דוחות תקופתיים

32. לא אומצו סעיפים לתיקון לתקנות ניירות שבהם נקבע כי תקנות מסוימות לא חלות על תאגיד בנקאי, מבטח, או דוח של תאגיד שמאחד תאגיד בנקאי או מבטח, ככל שהמידע מתייחס לדיווח של התאגיד הבנקאי או של המבטח (בסוגריים צוינו הנושאים שבהם תקנות ניירות ערך לא הוחלו):

א. סעיף 3 לתיקון לתקנות ניירות ערך – תיקון של תקנה 5.ב. (ד) (פרטים שיש לכלול בדוח חוות דעת או אישור שצורפו לדוח).

ב. סעיף 5 לתיקון לתקנות ניירות ערך – הוספת תקנה 8 ג (מבנה הדוח התקופתי, תיאור עסקי התאגיד, צירוף הערכת שווי).

ג. סעיף 7 לתיקון לתקנות ניירות ערך – החלפת תקנה 10 ב (דוח הדירקטוריון, תמצית דוח רווח והפסד רבעוני)

ד. סעיף 15 לתיקון לתקנות ניירות ערך – החלפת תקנה 43 (דוח רבעוני)

ה. סעיף 16 לתיקון לתקנות ניירות ערך – החלפת תקנה 48 (ה) (דוח דירקטוריון רבעוני).

33. סייג לגבי תחולת התקנות על תאגיד מיוחד:

בסעיפים 5, 7 ו-16 לתיקון לתקנות ניירות ערך נקבע כי תקנות מסוימות (מבנה הדוח התקופתי, תיאור עסקי התאגיד, צירוף הערכת שווי, דוח הדירקטוריון, תמצית דוח רווח והפסד רבעוני, דוח רבעוני) לא יחולו על מידע בדוח של תאגיד שאיחד או איחד באיחוד יחסי תאגיד שהוראות פרק ה'3 לחוק ניירות ערך חלות עליו (מדובר על תאגידים שהואגדו בישראל וניירות הערך שלהם רשומים למסחר בבורסה בחו"ל), אם המידע אינו נדרש בגילוי לפי הדין הזר החל על התאגיד המאוחד. בשל חוסר מהותיות, הסייג לא אומץ בשלב זה בהוראות הדיווח לציבור.

34. סעיף מספר 2 לתיקון לתקנות ניירות ערך – התיקון לא אומץ מאחר ומתייחס לתקנה שלא אומצה בהוראותינו (הכללה על דרך הפניה).

35. סעיף מספר 4 לתיקון לתקנות ניירות ערך – תיקון טכני שלא אומץ מאחר ואינו רלבנטי להוראותינו.

36. דיווחים מידיים:

א. סעיף מספר 10 לתיקון לתקנות ניירות ערך - התיקון לא אומץ מפני שמתייחס לתקנה שלא אומצה בהוראות הדיווח לציבור (דיווח מידי בשל שינוי בהחזקות של בעלי עניין).

ב. סעיף מספר 11 לתיקון לתקנות ניירות ערך - התיקון לא אומץ מפני שמתייחס לתקנה שלא אומצה בהוראות הדיווח לציבור (דיווח מידי כאשר דירקטור מפסיק לכהן).

ג. סעיף מספר 12 לתיקון לתקנות ניירות ערך - התיקון לא אומץ מפני שמתייחס לתקנה שלא אומצה בהוראות הדיווח לציבור (דיווח מידי בשל כינוס אסיפה כללית שעל סדר יומה הצעה למינוי אדם לתפקיד דירקטור).

ד. סעיף מספר 13 לתיקון לתקנות ניירות ערך - התיקון לא אומץ מפני שמתייחס לתקנה שלא אומצה בהוראות הדיווח לציבור (דיווח מיידי בשל המלצות דירקטורים).
הערה: תיקונים אלה יחולו ממילא על דיווחים מיידיים של תאגידים בנקאיים שחייבים בדיווח לפי תקנות ניירות ערך.

חלק ג' - התיקון מיום 31.10.05

רקע

37. ביום 31.10.05 תוקנו תקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים) ותקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) (להלן התיקון מיום 31.10.05). בין היתר תוקנה תקנה 64 לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), כך שהובהר שלגבי עסקאות זניחות עם בעלי עניין, תאגיד רשאי לא להציג את הפרטים שנדרשים לפי תקנה 64 (א) – (ג) (פרטים על כל עסקה) ולפי תקנה 64(2)(א) – (ב) (סך הכל הכנסות והוצאות מימון), ולא ידרש עוד לפנות לרשות ניירות ערך כדי לקבל פטור.

תיקונים להוראות הדיווח לציבור

38. בעמוד 3-620 להוראות הדיווח לציבור, במקום סעיף קטן (ז) יבוא :
"ז) על אף האמור בסעיף קטן (ה), לא היה מטבע דו"חות החברה הכלולה השקל החדש, יצוין שער החליפין לשקל החדש של מטבע הדו"חות לתאריך המאזן, ויצוין השינוי שחל בו בשנת הדיווח."

דברי הסבר

בהתאמה לתיקון מיום 31.10.05.

39. בעמוד 3-665 בהוראות הדיווח לציבור :
בסעיף קטן ז. (2), במקום המלים "ושל חברות בת" יבוא "ושל חברות מאוחדות".

דברי הסבר

בהתאמה לתיקון סעיף קטן ז. (3)(א), ראה להלן.

40. בעמוד 4-665 בהוראות הדיווח לציבור :

א. בסעיפים קטנים ז. (2)(א) ו- ז. (2)(ב), ההפניות לפסקה (3) יוחלפו בהפניה לפסקאות (3)(א) עד (3)(ג), ובסוף כל סעיף קטן יתווסף : "או עסקאות שלגביהן ניתן פטור לפי פסקה (3)(ד)".

דברי הסבר

בהתאמה לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים).

ב. בסעיף קטן ז. (2)(3)(א), במקום המלים "וחברות הבת" יבוא : "או חברה מאוחדת".

ג. במקום סעיפים קטנים ז. (2)(3)(ד) ו- ז. (2)(3)(ה) יבוא :

"(ד) על אף האמור בפסקאות משנה (א) עד (ג), תאגיד בנקאי יהיה רשאי שלא לתת את הפרטים לגבי עסקה כאמור בהן, למעט עסקה חריגה כמשמעותה בסעיף 1 לחוק החברות, אם התקיים בה אחד משני אלה :

(1) העסקה זניחה. על התאגיד הבנקאי לציין את הסוגים והמאפיינים של העסקאות שהוא רואה אותן כזניחות, תוך פירוט העובדות, הנימוקים וההסברים לכך.

(2) העסקה אינה זניחה, והתאגיד הבנקאי נתן תיאור כללי שלה, של מאפייניה והיקפה וכן של היקף כלל העסקאות מסוגה עם אותו בעל עניין.

דברי הסבר

בהתאמה לתיקון מיום 31.10.05.

41. בעמוד 1.2-680 להוראות הדיווח לציבור, במקום סעיף קטן ח. יבוא :
"ח. על אף האמור בסעיף קטן ה., לא היה מטבע דו"חות החברה הכלולה השקל החדש, יצוין שער החליפין לשקל החדש של מטבע הדו"חות לתאריך המאזן, ויצוין השינוי שחל בו בתקופת הדיווח".

דברי הסבר

בהתאמה לתיקון מיום 31.10.05.

42. להלן ההבדלים בין התיקונים להוראות הדיווח לציבור לבין התיקון מיום 31.10.05 :
א. מטבע דיווח : לא אומץ התיקון לתקנה 4 לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), כמפורט להלן :

(1) לא אומצה ההוראה כי ככלל מטבע הדיווח יהיה שקל חדש, מפני שהוראה זו קיימת בהוראותינו (ראה בין היתר עמוד 1-695, "דיווח במיליוני ש"ח", ומתכונת הוראות הדיווח לציבור), ומשום שלא הותר לתאגידים בנקאיים להציג דוחות כספיים במטבע שאינו השקל החדש.

(2) לא בוטלה ההבהרה בסעיף 7.ד. בהוראות הדיווח לציבור, לפיה "אין חובה לציין בדוחות הכספיים סכומים נומינליים, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בהוראות אלו". זאת, לאור העובדה שבשונה מתקנות ניירות ערך, הוראות הדיווח לציבור הותאמו במפורש לדיווח בסכומים מדווחים, אשר לא תמיד זהים לסכומים נומינליים.

ב. בעלי עניין : בתיקון מיום 31.10.05 נקבע כי בפסקה (1)(ב) לתקנה 64 לתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), במקום "חברה בת" יבוא "חברה מאוחדת". בהוראותינו נקבע (בסעיף 80.ז(1)(2)(ב)), בשונה מתקנות ניירות ערך, כי ראוי לתת גילוי להטבות שניתנו לבעלי עניין על ידי חברות מוחזקות של התאגיד הבנקאי, ולכן לא מצאנו לנכון להתאים את הוראותינו לתיקון לתקנות ניירות ערך.

דוח דירקטוריון של חברת כרטיסי אשראי

43. תיקונים להוראות הדיווח לציבור בדבר דוח הדירקטוריון של חברת כרטיסי אשראי ישולבו בהוראות בנפרד.

תחילה

44. התיקונים להוראות הדיווח לציבור המפורטים בהוראה זו יחולו על דוחות שנתיים של תאגידי בנקאיים ליום 31.12.07 ועל דוחות שיפורסמו לאחר מכן.

45. תאגיד בנקאי המתקשה ביישום הוראות אלו יפנה למר מ. שפיגל, סגן המפקח על הבנקים.

עדכון הקובץ

46. מצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(5/07) [2] 620-3	(1/03) [1] 620-3
(5/07) [3] 620-4	(3/05) [2] 620-4
(5/07) [1] 620-4.1-4.2	----
(5/07) [3] 620-5	(2/06) [2] 620-5
(5/07) [2] 620-6-8	(3/05) [1] 620-6-12
(5/07) [15] 630-4	(3/05) [14] 630-4
(5/07) [2] 630-4.1	(3/05) [1] 630-4.1
* (12/04) [12] 630-5	(12/04) [12] 630-5
(5/07) [15] 630-6	(12/05) [14] 630-6
----	(3/05) [1] 630-11-15
(5/07) [10] 640-7	(5/06) [9] 640-7
* (12/04) [11] 640-8	(12/04) [11] 640-8
(5/07) [10] 640-28	(5/06) [9] 640-28
* (12/04) [10] 640-29	(12/04) [10] 640-29
(5/07) [10] 661-3	(11/00) [9] 661-3
* (12/04) [15] 661-4	(12/04) [15] 661-4
(5/07) [14] 661-7	(2/06) [13] 661-7
* (10/02) [9] 661-8	(10/02) [9] 661-8
* (11/00) [10] 663-1	(11/00) [10] 663-1
(5/07) [13] 663-2	(10/02) [12] 663-2
* (2/07) [13] 663-3	(2/07) [13] 663-3
(5/07) [12] 663-4	(5/06) [11] 663-4
* (11/00) [9] 663-5	(11/00) [9] 663-5
(5/07) [12] 663-6	(11/00) [11] 663-6
(5/07) [10] 663-6.1	(12/04) [9] 663-6.1
* (12/04) [10] 663-7	(12/04) [10] 663-7
(5/07) [10] 663-8	(12/97) [9] 663-8
* (1/03) [12] 663-9	(1/03) [12] 663-9
(5/07) [2] 663-19	(1/99) [1] 663-19
* (12/04) [8] 664-19	(12/04) [8] 664-19

להכניס עמוד**להוציא עמוד**

(5/07) [8] 664-20	(8/94) [7] 664-20
(5/07) [11] 665-3	(12/97) [10] 665-3
(5/07) [12] 665-4	(2/00) [11] 665-4
(5/07) [14] 666-1	(12/04) [13] 666-1
(5/07) [11] 666-2	(11/00) [10] 666-2
(5/07) [13] 669-1	(5/06) [12] 669-1
* (12/04) [11] 669-2	(12/04) [11] 669-2
(5/07) [11] 669-11	(12/04) [10] 669-11
* (5/06) [14] 669-12	(5/06) [14] 669-12
(5/07) [9] 669-40	(12/04) [8] 669-40
* (2/07) [12] 669-41	(2/07) [12] 669-41
(5/07) [12] 669-53	(5/06) [11] 669-53
* (12/04) [9] 669-54	(12/04) [9] 669-54
(5/07) [11] 669-64	(12/04) [10] 669-64
* (12/04) [12] 669-65	(12/04) [12] 669-65
(5/07) [11] 669-69	(12/04) [10] 669-69
(5/07) [10] 669-70	(5/06) [9] 669-70
(5/07) [12] 669-72	(5/06) [11] 669-72
* (12/04) [11] 669-73	(12/04) [11] 669-73
* (1/03) [2] 680-1.1	(1/03) [2] 680-1.1
(5/07) [4] 680-1.2	(2/06) [3] 680-1.2
(5/07) [3] 680-3.1	(2/06) [2] 680-3.1
(5/07) [1] 680-3.2	----
* (12/01) [10] 680-4	(12/01) [10] 680-4
(5/07) [13] 680-11	(5/06) [12] 680-11
* (12/04) [13] 680-12	(12/04) [13] 680-12
(5/07) [2] 691F -9	(2/07) [1] 691F -9
* (2/07) [1] 691F -10	(2/07) [1] 691F -10
(5/07) [2] 696-1	(2/06) [1] 696-1
* (2/06) [1] 696-2	(2/06) [1] 696-2
(5/06) [1] 699-47	-----
(5/06) [1] 699-48	-----

* עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

בכבוד רב,

רוני חזקיהו

המפקח על הבנקים